

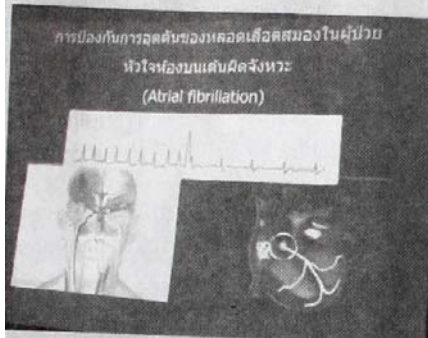
คม·สด·ลึก

ปีที่ 12 ฉบับที่ 4147 วันอังคารที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 หน้า 11

Stop...อัมพฤกษ์ อัมพาต

จากหัวใจล้มเหลวด้วยยา(ใหม่)

เสี่ยงเดินหัวใจบางคนโดยเฉพาะคนแก่ อาจไม่ได้ดัง **คุณ...คุณ...คุณ...คุณ** เป็นจังหวะสม่ำเสมอเหมือนคนปกติ แต่เต้นแบบ **คุณ คุณ คุณ...คุณ.....คุณ...คุณ** นั่นอาจเพราะเกิดภาวะหัวใจห้องบนซ้ายเต้นผิดจังหวะ หรือหัวใจล้มเหลว ซึ่งมีโอกาสทำให้เกิดอัมพฤกษ์ อัมพาตตามมา ในการประชุมสมาคมแพทย์โรคหัวใจภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ 19 ประจำปี 2013 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 21-24 กุมภาพันธ์ ที่ศูนย์ประชุมพืชมัช พัทยา โดยมีแพทย์และผู้เชี่ยวชาญด้านโรคหัวใจจากทั่วโลกเข้าร่วมกว่า 1,500 คน มีการนำเรื่องนี้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ต่างๆ และมีการนำเสนอนวัตกรรมยาใหม่ที่จะช่วยป้องกันการอุดตันของหลอดเลือด ที่จะนำไปสู่การเกิดอัมพฤกษ์ อัมพาตด้วย

ศ.นพ.ปิยะมิตร ศรีธรา ในฐานะประธานวิชาการ การประชุมสมาคมแพทย์โรคหัวใจภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ 19 ประจำปี 2013 อธิบายว่า อัมพฤกษ์ อัมพาต เกิดจากการอุดตันของเส้นเลือดในสมองอันมีสาเหตุมาจากหัวใจห้องบนซ้ายเต้นผิดจังหวะถึง 20% โดยเมื่อหัวใจห้องดังกล่าวเต้นผิดจังหวะ ส่งผลให้เกิดการคั่งค้างของเลือดเกิดเป็นลิ่มเลือด หากหลุดเข้าเส้นเลือดแดงใหญ่ จะเกิดการอุดตันของเส้นเลือดที่ไปเลี้ยงสมอง จนเกิดอัมพฤกษ์ อัมพาตขึ้น

อาการหัวใจห้องบนซ้ายเต้นผิดจังหวะส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในผู้สูงอายุ โดยไม่รู้ตัว ถ้ารู้ตัวจะเป็นเพราะใจสั่น เดินเร็ว ราว 90-100 ครั้งต่อนาที จากปกติหัวใจเต้น 60-70 ครั้งต่อนาที สาเหตุทั่วไปเนื่องจากอายุมาก ระบบการนำไฟฟ้าของหัวใจเริ่มรวน การรักษาที่ดีที่สุดในปัจจุบัน จัดด้วยคลื่นวิทยุ โดยการปล่อยคลื่นวิทยุเข้าไปทำลายจุดที่ทำให้เกิดการเต้นผิดจังหวะ มีโอกาสทำให้หายได้ ส่วนการป้องกันทำได้ด้วยการควบคุมความดันโลหิตให้อยู่ในระดับปกติ เนื่องจากผู้ที่มีหัวใจห้องบนซ้ายเต้นผิดจังหวะจะเริ่มจากความดันโลหิตสูง

สำหรับอุบัติการณ์คนอายุทั่วไปจะเกิดอาการ

นี้เพียง 0.95% อายุ 60 ปีขึ้นไป เกิด 3.8% และอายุ 80 ปีขึ้นไป เกิด 9% ในจำนวนนี้หากไม่ได้รับการป้องกันจะเกิดอัมพฤกษ์ อัมพาตขึ้นราว 7-8% ต่อปี ประเมินการความสูญเสียจากการเกิดอัมพฤกษ์อัมพาตต่อครั้งราว 2 ล้านบาทต่อคน อย่างไรก็ตาม ศ.นพ.ปิยะมิตรบอกว่า การป้องกันการเกิดอัมพฤกษ์อัมพาตจากหัวใจห้องบนซ้ายเต้นผิดจังหวะ สามารถทำได้โดยการให้ยาที่ออกฤทธิ์ต้านการเกิดลิ่มเลือดในหัวใจ

ในอดีตตั้งแต่ พ.ศ.2497 ยาที่ใช้จะเป็นยา กลุ่มวอร์ฟาริน ที่มีส่วนประกอบของยาเมื่อหนู

มีผลทำให้เลือดไม่แข็งตัว แต่การบริหารยาในการให้ผู้ป่วยทำได้ยากและมีความลำบาก เนื่องจากหากให้ยาปริมาณสูงเกินไปจะทำให้เลือดออกในสมองและช่องท้อง หากน้อยเกินไปก็จะป้องกันไม่ได้ จึงต้องให้ในปริมาณที่เหมาะสมเท่านั้น อีกทั้งผู้ที่ได้รับยาต้องเจาะเลือดวัดระดับยาทุกเดือน ถ้าไม่เจาะยาที่ได้รับจะอันตรายมากกว่าเกิดประโยชน์ ที่สำคัญ ยาตัวนี้มีปฏิกิริยากับยาตัวอื่นอย่างมาก ทำให้ระดับยาบางตัวเพิ่มขึ้นและบางตัวลดลง อาจส่งผลให้เกิดอันตรายต่อผู้ป่วยได้หากไปพบแพทย์แล้วลืมบอกว่ารับประทานยาตัวนี้

ทว่าในช่วงไม่เกิน 10 ปี มีการนำนวัตกรรมยาตัวใหม่มาใช้ในการป้องกันการเกิดอัมพฤกษ์ อัมพาต เรียกว่า กลุ่มยาต้าน Factor Xa inhibitors ข้อดีคือ ระดับการให้ยาคงที่ มีปฏิกิริยากับ

(ต่อด้านหลัง)

ยาอื่นน้อย รับประทานวันละ 1 ครั้ง ขณะที่ยาอื่นรับประทาน 2 ครั้ง ซึ่งในทางการแพทย์ถือว่ายาที่ยังรับประทานน้อยครั้งจะเป็นยาที่ดีกว่า และไม่ต้องเจาะเลือดวัดระดับยาทุกเดือน อาจจะเจาะเป็นรายปี แต่ก่อนรับยานี้ต้องมีการเช็กการทำงานของไตและตับว่าปกติดี ทั้งนี้ ยังไม่รู้ว่ายาคือตัวไหนนี้ ในระยะยาวหากมีการให้ยานี้ต่อเนื่อง 20 ปี จะเกิดผลอะไรต่อร่างกายหรือไม่ เนื่องจากยานี้มีการใช้มาราว 10 ปี อีกทั้งมีราคาแพง ทำให้กลุ่มคนเข้าถึงยาน้อย

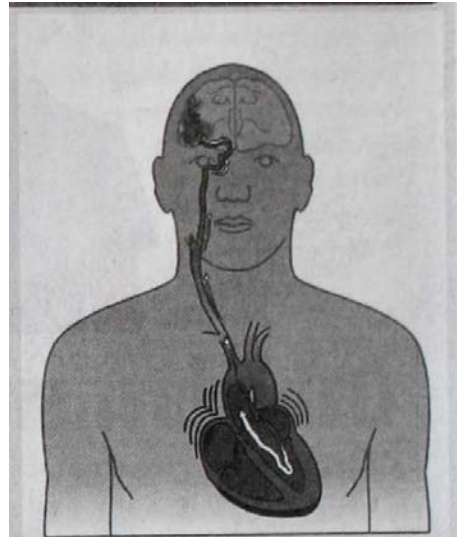
ศ.นพ.ปิยะมิตร

บอกว่า จากการศึกษาในผู้ป่วยหัวใจห้องบนเต้นผิดจังหวะชนิดที่ไม่เกี่ยวข้องกับโรคของลิ้นหัวใจทั่วโลก กว่า 14,000 ราย ใน 45 ประเทศ รวมถึงประเทศไทย ที่ร่วมกันในการศึกษาใช้ยาตัวใหม่ในการป้องกันการเกิดลิ่มเลือดอุดตันในสมอง จากโรคหัวใจห้องบนเต้นผิดจังหวะ โดยเปรียบเทียบกับยาเดิมพบว่า ยาใหม่สามารถลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรค

ปิยะมิตร ศรีธรา

หลอดเลือดสมอง และลิ่มเลือดอุดตันในหลอดเลือดสมองลงได้ อีกประมาณ 21% เมื่อเทียบกับยาเดิม ในระหว่างที่คนไข้รับประทานยาใหม่อยู่อย่างต่อเนื่อง โดยไม่ขาดยาเลย และยังลดการเกิดภาวะเลือดออกในสมอง และเลือดออกที่ทำให้เสียชีวิตลงได้อย่างมีนัยสำคัญถึง 33% และ 50% ตามลำดับ

ศ.นพ.ปิยะมิตร บอกด้วยว่า นวัตกรรมยาใหม่นี้จะใช้

กับผู้ป่วยหัวใจห้องบนซ้ายเต้นผิดจังหวะที่มีความเสี่ยงสูงต่อการมีลิ่มเลือด แต่ไม่มีโรคลิ้นหัวใจ โดยแพทย์เป็นผู้ประเมินหากผู้ป่วยได้รับ 2 คะแนนจึงจะให้ได้รับยาป้องกันนี้ เช่น มีอายุมากและความดันโลหิตสูง เป็นต้น ไม่ได้พิจารณาเฉพาะการมีหัวใจห้องบนซ้ายเต้นผิดจังหวะเพียงอย่างเดียว

“นวัตกรรมยาใหม่ เป็นยากลุ่ม Factor Xa Inhibitor ช่วยป้องกันการแข็งตัวของเลือดและสลายลิ่มเลือด โดยจะออกฤทธิ์ยับยั้ง Factor Xa ที่เป็นส่วนประกอบหลักในกระบวนการทำให้เลือดแข็งตัวโดยตรง สามารถช่วยป้องกันภาวะลิ่มเลือดอุดตัน ทำให้ความเสี่ยงในการเกิดอัมพฤกษ์ อัมพาตลดลง” ศ.นพ.ปิยะมิตรกล่าวปิดท้าย

● ทีมข่าวสารานุกรมสุข/รายงาน ●

“การค้นพบนวัตกรรมยาใหม่
ป้องกันการเกิดอัมพฤกษ์ อัมพาตในสมอง”
วันที่ 21 กรกฎาคม 2556
ณ โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพมหานคร